

NOTAT

Til: Styret

Fra: Rektor

**Om: Opprettelse av nytt Erasmus Mundus-fellesgradsprogram:
Master of Science in Coastal and Marine Engineering and Management**

1. TILRÅDING

- ”1. I henhold til godkjent Erasmus Mundus-søknad opprettes et nytt toårig Erasmus Mundus-fellesgradsprogram i Master of Science in Coastal and Marine Engineering and Management ved NTNU fra og med studieåret 2007/2008.

Studiet opprettes i samarbeid med de øvrige konsortiedeltakerne:

- University of Delft, Nederland – konsortiets koordinatorinstitusjon
- University of Catalunya, Barcelona, Spania
- City University, London, Storbritannia
- University of Southampton, Storbritannia

Kandidatenes tittel blir Master of Science in Coastal and Marine Engineering and Management. Minst 30 av studiepoengene må avlegges ved NTNU.

2. *Forslag til fullstendig samarbeidsavtale, der også alle økonomiske fordelingsaspekter mellom konsortiedeltakerne inngår, i tillegg til avklaring av vitnemålsutforming, gradstildeling og øvrige sentrale punkter, må framlegges for Rektor i løpet av inneværende vårsemester 2007.*
3. *Alle søknader om deltakelse i fellesgrader/felles studieprogram gjennom for eksempel Erasmus Mundus eller andre finansierings- og godkjenningsinstanser underskrives av Rektor før de sendes. Dersom søknaden blir godkjent legges dette fram for Styret til orientering.”*

2. BAKGRUNN

NTNU ved Rektor har sammen med henholdsvis

- University of Delft, Nederland
- University of Catalunya, Barcelona, Spania
- City University, London, Storbritannia
- University of Southampton, Storbritannia

søkt om og fått innvilget Erasmus Mundus-fellesgradsprogrammet Master of Science in Coastal and Marine Engineering and Management på 180 studiepoeng (ECTS) med henblikk på studiestart høsten 2007. Det involverte og faglig ansvarlige fakultet ved NTNU er Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi (IVT), og den faglige koordinator er professor Eivind Bratteland. Det er lagt opp til maksimalt 25 studenter utenom EU/EØS, og tentativt 15 studenter fra EU/EØS. Studentene tar det første semesteret ved NTNU og det andre semesteret ved Delft. Tredje semester følger studentene ved ett av de tre andre universitetene, for så å fortsette der, eller gå tilbake til NTNU eller Delft, for å utføre masteravhandlingen i det fjerde og siste semesteret. Konsortiets koordinatorinstitusjon er University of Delft.

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) ved NTNU ved utvalgsleder/dekanus for sivilingeniørutdanningen ved NTNU, professor Bjørn T. Stokke, har behandlet saken og godkjent studieplanen. FUS anfører at samarbeidet foregår med anerkjente universiteter, og at de framlagte emnebeskrivelsene oppfyller NTNUs krav til faglig innhold og nivå på masterprogram på en tilfredsstillende måte.

Vi viser til vedlagte ekspedisjon (med vedlegg) av 02.02.07 fra FUS.

3. VURDERING

Styret oppretter og nedlegger studieprogram (studieforskriftens § 13 nr. 1). Dette gjelder også med hensyn til studieprogram der NTNU sammen med andre utdanningsinstitusjoner etablerer fellesgrader og/eller fellesprogram. I henhold til pkt. 11 om fellesgrader og fellesprogram i vår kravspesifikasjon (*jfr. vedlegg*) i forbindelse med opprettelse av nye studieprogram skal søknader om deltakelse i fellesgrader og fellesprogram gjennom for eksempel Erasmus Mundus godkjennes og underskrives av Rektor, hvilket også ble gjort i dette tilfellet. I henhold til samme punkt skal søknader på sivilingeniør/teknologi-området behandles av FUS forut for dette. Vi kan ikke se at det har skjedd i dette tilfellet.

Dersom Erasmus Mundus-søknaden blir imøtekommet med hensyn til godkjenning og finansiering, hvilket altså er tilfellet i denne forbindelse, skal dette legges fram for Styret til orientering og vedtaksfastsettelse av graden. Alternativet til et slikt opplegg er at alle Erasmus Mundus-søknader hvor NTNU er involvert, må behandles av Styret før de sendes. Da Erasmus Mundus-regimet innebærer en søknads- og behandlingssyklus som ikke er i takt med vår ordinære studieprogramportefølje- og studieplanrullering, ville imidlertid en slik ordning kunne virke noe forsinkende. Den valgte prosedyren forutsetter at Styret delegerer til Rektor å kunne vedta den endelige opprettelsen av slike fellesgradsprogram som dette. NTNU kan i alle høve ikke trekke seg fra slike samarbeidsprosjekter som dette etter innvilgelse når vi ved søknadsdeltakelse på forhånd har forpliktet oss til å delta.

I henhold til dette anbefaler vi derfor at det vedtas en slik generell delegasjon som ovenfor anført i tilknytning til denne særskilte fellesprogramopprettelsen (*jfr. tilrådingens pkt. 3*).

I Forskrift om godskriving av høyere utdanning av 10.04.06 (*jfr. vedlegg*) heter det i § 2 at "for at en institusjon skal kunne tildele en grad eller utstede vitnemål for fullført utdanning, må minst 60 av studiepoengene som skal inngå i beregningsgrunnlaget, være avlagt ved institusjonen." Men i § 4 heter det at "universiteter og høyskoler kan fastsette unntak fra bestemmelsene i denne forskrift for grader og yrkesutdanninger som gis i samarbeid med andre norske eller utenlandske institusjoner (fellesgrader)." Ved kun ett semesters opphold ved NTNU som studenter ved dette opplegget kan få bør denne unntaksadgangen benyttes ved å kreve av minst 30 studiepoeng må avlegges ved NTNU

(jfr. tilrådingens pkt. 1, siste setning).

Vurdering av deltakelse ved eventuelle nye felles studieprogram og/eller fellesgrader må selvsagt inngå i fakultetenes samlede vurderinger og anbefalinger med hensyn til sine respektive samlede studieprogramporteføljer, jfr. Rektors skriv av 12.01.07 til fakultetene og forvaltningsutvalgene angående blant annet planlegging av studieåret 2008/2009 (jfr. vedlegg).

I NTNUs strategidokument (vedtatt 07.12.06) heter det under utdanning under mål 2010 at det skal opprettes minst tre felles studieprogram/grader med anerkjent universiteter per fakultet. Med hensyn til 2020 heter det at skal opprettes felles studieprogram/grader med universiteter som er blant de 20 beste i Europa. Opprettelse av internasjonale program innenfor våre tematiske satsingsområder skal prioriteres. Marin og maritim forskning er ett av de seks strategiske satsingsområdene.

University of Delft er som nevnt konsortiets koordineringsinstitusjon. IVT-fakultetet uttaler i notat av 10.01.07 til FUS (jfr. vedlegg) at *"konsortiet har vedtatt en "tuition fee" for programmet på Euro 4000 pr semester for studenter utenfor EU/EØS, og Euro 2000 pr semester for studenter fra EU/EØS. I tillegg er det en mindre avgift som går til koordinerende administrasjon i Delft. EU krever at "tuition fee" skal være den samme for hele programmet, og det er koordinerende institusjon som fordeler ut midlene til partnerne. EU har lagt inn høye stipend for studenter utenom EU, til å dekke opp midler til "tuition fee". Erfaringene har vist at det er vanskelig å få inn studenter fra EU/EØS siden det ikke er finansiering for disse studentene."* Med hensyn til økonomien framholder fakultetet videre at *"for de landene som kan belaste med studieavgift bør vi i stedet fakturere for faktiske utgifter som eksempelvis vit.ass., administrasjon (sekretær), reiser for koordinator ved NTNU, faglige og sosiale arrangementer, bruk av lab etc. så lenge dette er innenfor de regler som må følges."*

Til dette er å anføre at når det gjelder egenbetaling ved våre programbidrag ved fellesgrader og fellesprogram gjelder gratisprinsippet på samme vis som ved våre øvrige program. Ved Erasmus Mundus-godkjente samarbeidsprosjekter vil det imidlertid ofte være andre utenlandske utdanningsinstitusjoner som har adgang til å kreve egenbetaling. Konsortiets (de samarbeidende utdanningsinstitusjoners) koordinatorinstitusjon, eller den institusjonen som konsortiet i fellesskap utpeker, vil da forestå denne innkrevningen slik at studentene kan forholde seg til kun en institusjon.

I departementets følgeskriv av 15.12.05 til Forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler gjeldende fra og med 01.01.06 heter det med hensyn til internasjonale utdanningsprogram følgende:

"I internasjonale utdanningsprogram der utvekslinger legges til grunn for samarbeidet, vil det enten ikke være lov for noen av de involverte institusjonene å kreve egenbetaling (som for eksempel i Sokrates-Erasmus), eller det anses som uaktuelt, da det som basis for samarbeidet forutsettes at utreisende studenter fra én institusjon 'erstattes' av innreisende fra partnerinstitusjonen, slik at man får et gjenytelsessystem. For studenter på delstudium av denne typen skal gratisprinsippet gjelde. For studenter som tar delstudium som ledd i avtalebasert institusjonssamarbeid bør egenbetalingen falle innenfor de støtteberettigede beløpene i Lånekassen. Institusjonenes plikt til å tilby delstudier i utlandet som del av egne grader regnes imidlertid ikke som oppfylt dersom de bare tilbyr sine studenter ordninger som fordrer egenbetaling. For fellesgrad forutsettes det at det faglige opplegget normalt er slik at de involverte institusjonene har relativt lik belastning. Det vil derfor være naturlig – og ønskelig – at det mellom institusjonene avtales et system for ytelser og motytelser som gjør at det ikke vil være nødvendig å fravike gratisprinsippet. Fordi finansieringsordningene for høyere utdanning varierer så mye mellom land, kan imidlertid ikke institusjonene pålegges at den delen av egne fellesgrader som foregår i utlandet, må være gratis, spesielt ved avtaler med institusjoner utenfor EØS-området som krever egenbetaling av egne studenter. Institusjonen bør da bestrebe seg

på at egenbetalingen faller innenfor de støtteberettigede beløpene i Lånekassen.”

Studenter ved fellesprogram og fellesgrader vil bli tatt opp ved de institusjonene de skal følge undervisning, men søker kun til programmet ved koordinatoinstitusjonen. Avklaring av søknads- og behandlingsprosedyrene omkring Erasmus Mundus-stipender må være en del av samarbeidsavtalen mellom konsortiedeltakerne.

Forslag til en slik fullstendig samarbeidsavtale, der også alle økonomiske fordelingsaspekter mellom konsortiedeltakerne inngår, i tillegg til avklaring av vitnemålsutforming, gradstildeling og øvrige sentrale punkter, må framlegges for Rektor i løpet av inneværende vårsemester 2007.

Med hensyn til spørsmålet om hvor vidt det eksisterende og parallelle internasjonale, engelsk-språklige masterprogrammet Coastal and Marine Civil Engineering skal opprettholdes har FUS anbefalt at dette programmet ikke videreføres mens det gjøres opptak til det nye Erasmus Mundus-programmet, både av konkurransemessige og ressursmessige årsaker. Nå er imidlertid begge programmene utlyst for opptak høsten 2007, men vi slutter oss til FUS anbefaling om at fakultetet bør gjøre en ny vurdering for 2008 med hensyn til dette.

Vi anbefaler at Erasmus Mundus-fellesprogrammet Master of Science in Coastal and Marine Engineering and Management, i samarbeid med de andre deltakende universitetene i konsortiet, opprettes ved NTNU fra og med høsten 2007.

Vedlegg:

[-Ekspedisjon \(med vedlegg\) av 02.02.07 fra Forvaltningsutvalget for siv.ing.utdanningen \(FUS\).](#)